

FOLK og LAND

UAVHENGIG
AVIS

Januar 1976
Nr. 1 - 25. årgang
Løssalg kr. 3,—

Våken ungdom setter spørsmålstegn

Vi er kommet over et lite hefte som heter «Fra 9. april til 10. juni. En særøppgave om krigen i Norge 1940». Forfatteren heter Trond Vernegg, og han er en ganske ung mann hvis første berøring med emnet var at han valgte det som sin særøppgave da han gikk på ungdomsskolen. Senere har han bearbeidet særøppgaven noe, og sender den altså nå ut i trykt form. I forordet sier Vernegg bl. a.:

«Det bør pekes på at krigstidens historie i tiden etter 1945 er blitt grundig skoddelagt. Å gjennomtrengte all denne tåken er mer enn jeg tør ta mål av meg til. Men jeg viser til hvor skremmende tykk den er. Bare jeg kan gjennomlyse noe, så tør det være nyttig for lesere som har vilje til å forstå.»

Selvfølgerlig kan vi ikke underskrive alle de konklusjoner Vernegg er kommet til, men vi synes i alle fall at det er et meget oppmuntrende trekk i bildet at unge mennesker nå helt uhildet begynner å granske en periode i vår historie, der seierherrenes og makthavernes versjon hittil har fått stå nesten uimotsagt. Vi er ikke så innbilske at vi tror de unge på alle punkter vil komme til samme resultater som vi. Det er mest mulig objektivitet vi ber om, noe vi hittil ikke har vært bortskjemt med.

Vi forstår det slik at Vernegg har sendt heftet ut til gymnas over hele landet med anmodning om å ta emnet opp til diskusjon.

På forespørsel har «Folk og Land» fått opplyst at også andre kan få heftet tilsendt mot å innbetale kr. 12,— på postgirokonto 3 76 87 85, Trond Vernegg, 3200 Sandefjord.

FOLK FLEST ER LUT LEI SÆRKRAV OG PRESSFORSØK

KAN VI HÅPE PÅ EN FOLKEBEVEGELSE FOR SAMHOLD OG SAMARBEIDE?

Det er ikke det minste rart at folk flest nå er blitt lut lei av alle særkrav og pressforsøk som de daglig blir konfrontert med i aviser, radio og TV, og som det stadig vekk demonstreres og streikes for. Det hele blir rent parodisk når noen hundre mennesker fra NRK, Rikstrygdeverket, Statistisk Sentralbyrå og lignende institusjoner en desemberkveld marsjerer i fakkeltog gjennom Oslo i protest mot «statens lønnsdiktat». Det er mulig staten lar seg påvirke av slikt, men noen særlig sympati blant vanlige mennesker tror vi ikke demonstrantene har vunnet, heller ikke med 24-timers-streiken i radio og TV.

Det som skjer, er at aggressive og hensynsløse mennesker albuer seg frem i organisasjon etter organisasjon. De er jo så flinke og effektive, så. Se bare hvordan en mann som Bjørn Nilsen har klart å sikre seg formannsjobben i Forfatterforeningen, antagelig på grunn av sin evne til å blåse alle slags krav virkelig stort opp. Og glem hel-

Opp alle jordens hundne treller ...

ler ikke kamerat Ole Chr. Lagesen i NRK. Det er en av samme ulla.

Faren er at slike folk kan danne skole. Sindige mennes-

ker rundt om i mange foreningsledelser føler seg presset til å øke kravene de også, både fordi de føler et ytre psykologisk press (Forts. side 7)

Hvorfor vi godtok Quislings aprilregjering

NOEN KOMMENTARER TIL EN ANMELDELSE AV MELSOMS BOK

«Hva Quisling gjorde 9. april 1940 — å proklamere anti-mobilisering og å danne sin egen regjering mens norske soldater såvidt var kommet i kamp med tyske styrker, og mens Nygaardsvolds regjering og kong Haakon fortsatt var ubestridt i funksjon på norsk grunn — det ga ham for alltid forræderstempleet.»

Dette sitat er hentet fra avisen «Hadeland», der Jostein Pedersen har anmeldt og imøtegått Odd Melsoms bok «På nasjonal uriaspost». Anmelderen har mye godt å si om Melsom og boken, men med ovenstående sitat mener han å ha slått fast at uansett hva Melsom og vi har å fare med, så strandede alt på Quislings aprilforræderi. Dette skjønte han den gang som 11-åring uten videre, hevder Jostein Pedersen.

Kanskje vi som var noen år

eldre i 1940, skjønte noe mer.

Først om «anti-mobiliseringen»: Vi visste alle dengang at vårt forsvar gjennom en årrekke var blitt metodisk ødelagt, og at den norske hær hadde helt utilstrekkelig trening og for få og antikverte våpen. Som offiser og tidligere forsvarsminister visste Quisling dette bedre enn de fleste. Under disse forhold å sende norsk ungdom ut i krig mot verdens mest veltrente og best utstyrte krigsmakt, var derfor like uansvarlig som hensiktsløst, og

kunne bare føre til blodsutgydelse uten mening. Skulle en demobiliseringsordre overhodet sendes ut, måtte det selvfølgelig nettopp skje «mens norske soldater såvidt var kommet i kamp med tyske styrker», uten å vente på de store sammenstøt. Selv om man ikke er enig i et slikt standpunkt, bør man ihvertfall forstå at mange mennesker kunne ha en slik oppfatning — ut fra de hederligste motiver.

At «Nygaardsvolds regjering var ubestridt i funksjon», er mildt sagt en overdrivelse. Den var tvert imot på vill flukt og uten noen kontroll over det norske forvaltningsapparat. Bl. a. fordi alle våre større byer var besatt allerede i morgentimene,

(Forts. side 7)

Ungdom vil støtte en sunn utvikling i Rhodesia

På initiativ av en gymnasiast i Drammen, Ståle Henriksen, er det nylig dannet en organisasjon ved navn Norsk-Rhodesisk Ungdomssamband. Om formålet med organisasjonen og sitt syn på Rhodesia-spørsmålet skriver Henriksen:

«Formålet med foreningen er gjennom personlig kontakt mellom våre medlemmer og den jevne rhodesier å utvikle og utdype den personlige forståelse for de store og nesten uoverkommelige problemer som Rhodesia står overfor. — Personlig har jeg lite til overs for den etter min mening idiotiske holdning som enkelte personer har til Rhodesia-spørsmålet, nemlig den at status quo må bli opprettholdt, og at ingen innrømmelser må gis overfor den sorte majoriteten. Disse personer betrakter Ian Smith som en «forræder» av den «hvite rase» i Rhodesia, av den grunn at han har innledet forhandlinger med den moderate delen av ANC, ledet av Joshua Nkomo. Dog er det forståelig at man kan reagere slik, særlig etter den forferdelige utviklingen i Angola. Det som ikke etter min mening er forståelig, er at man i Vesten søker å påtvinge Rhodesia en «løsning» som vil bety den hvite manns undergang, borgerkrig og massemyrderier. Man må ikke glemme at det er takket være den hvite manns innsats at Rhodesias industri og jordbruk er en av Afrikas mest produktive.»

Organisasjonen vil arbeide med brevveksling, charterturer til Rhodesia arrangert av britiske turoperatører samt spredning av litteratur. For øyeblikket drives det en innsamlingsaksjon til fordel for humanitært hjelpearbeid blant terroristenes ofre og til frontsykehus. Pengene vil gå

(Forts. side 7)

PETAIN VAR INGEN FORRÆDER

PRESIDENT HERRIOT OG CHURCHILL UENIGE
MED DE GAULLE

Av Anna Stang Havstad

M. Mességué: «Mennesker og planter — en urteleges erindringer» er en meget interessant og morsom bok Han skriver bl. a. om mange fremstående mennesker som han behandler med sine planter mot reumatisme og mange andre sykdommer.

En av hans pasienter var president Herriot, som han beundret og elsket på grunn av hans vennlige og likefremme vesen. Presidenten småpratet om det som falt ham inn, han talte om Frankrike som var det en elsket

kvinne og om dets store menn som om det var hans foreldre. «de Gaulle — en interessant type, en utmerket mann, og jeg tror han er hederlig». Men han bebreidet ham rettssaken mot Petain: «Jeg var ikke glad i Petain, men han var ingen forræder. Jeg synes de Gaulle burde kommet til et forlik med ham for på den måten å forsone franskmennene.»

En annen mann som urtelegen kom i kontakt med, var Churchill (Forts. side 6)

Marskalk Petain blant medarbeidere

Russisk tragedie på Rygge

TRISTE MINNER FRA «FREDS DAGENE»

Like ved Rygge jernbanestasjon ble det i maidagene 1945 opprettet en samleleir for russere. Den hadde et belegg på ca. 350 mann, hvorav bare 38 ville tilbake til Sovjetunionen. Som representant for Røde Kors administrerte Kjell Næsje leiren den første tid. Til «Moss Dagblad» forteller han:

«Det ble på Rygge ansatt en ny leirleder, løytnant Jumasjev. Han kom angivelig fra en annen krigsfangeleir i Norge og forsøkte i hele mai å overtale ukrainerne til å vende hjem frivillig. De ville ikke anerkjenne ham og proklamerte sultestreik.

2. juni kom det beskjed fra general Ratkov om at de som ville tilbake til Russland, ville få reise som frie mennesker og bli mottatt med åpne armer, mens de som ikke ville, ville bli sendt de også — men i lukkede vogner.

Ut gjennom juni var det mye uro i Rygge-leiren, hvor det etterhvert ble innført et strengt system med passersedler. Det endte med at en dosent fra Kiev, Ivan Jakovenko, ble skutt den 23. juni. Han ble begravet den

27. juni, og samme kveld fikk Næsje beskjed av Jumasjev om at ca. 50 personer («nazister») skulle flyttes fra leiren neste morgen ved fem-tiden. Cirka 150 mann fra Hjemmestyrkene omringet leiren kl. 04.30 om morgenen, og de 50 ble så ført ut til kjøretøyer som sto og ventet. Disse kjøretøyer hadde amerikanske sjåførere. En del av de russiske fangene ble grepet av panikk da de ble gjort kjent med at de skulle transporteres bort fra Rygge.

Neste dag kom det beskjed om at alle skulle forlate leiren. Da gikk alt roligere for seg. Og det hadde en beroligende virkning på russerne at det var amerikanerne som sto for reisen. De ble kjørt til jernbanen i lastebiler.

Det var en dag med frykt og uvisshet. Og jeg glemmer den aldri. Ille var også avrettingen av den russiske dosenten.»

«Og Næsje spør», føyer avisen til, «Hvor ble det av Jumasjev og alle de andre?»

Ja, hvor ble det vel av dem, siden ingen har hatt et livstegn fra noen av dem?

Europas folketall må ikke synke

DET VIL SKADE HELE VERDEN

Europas folketall vil nå begynne å gå nedover. I Vest-Tyskland reduseres allerede idag befolkningen med 100.000 i året.

En del kommentatorer har allerede påpekt en uheldig konsekvens av dette: Et stadig mindre antall yrkesaktive må forsørge et stadig større antall pensjonister. Om 25 år vil antallet personer over 75 år være fordoblet i forhold til i dag. Dette kan oppveies ved at hver yrkesaktiv blir betydelig mer produktiv enn i dag, ved at aldersgrensen blir satt opp istedenfor ned, ved at pensjonistenes, ev. alles levestandard blir redusert eller ved alle disse ting i en passelig blanding. Det er ikke særlig lystelige perspektiver.

En annen side ved saken, som vi knapt har sett nevnt, er det sikkerhetsmessige. Vår verne-kraft blir betydelig redusert. Det gjelder både mannskapsressurser og våpenproduksjon.

Det er imidlertid en tredje ting som antagelig er enda verre: Europa og Nord-Amerika er i dag det eneste mulige FREMSKRITTSARSENAL for resten av verden. Blir vår skapende og produktive evne redusert, vil det sinke eller endog umuliggjøre fremgang og vekst i resten av verden.

Vi har ikke særlig tro på u-hjelp i dens nåværende form — den er oftest sløsing med verdier eller skal tjene nokså tvilsomme politiske hensikter. Derfor er da også flertallet av nordmenn imot u-hjelpen slik den nå drives.

Vi er ikke imot å hjelpe mennesker i nød, og vi er slett ikke imot å BIDRA TIL LØSNINGER som effektivt kan gjøre forholdene i den øvrige verden mer levelige. Vi tror imidlertid ikke at løsningen ligger i den nåværende u-hjelp eller i den idealistiske, men høyst urealistiske tanke at vi skulle dele hva vi har med andre. Det ville i så fall ikke bli nok til noen.

Vi snakket for en tid siden

med en meget intelligent og fornuftig representant for et u-land. Hans tale var helt klar: Vi ønsker ikke deres u-hjelpsskillinger — de ender så allikevel for det meste i gale lommer eller i noe fullstendig uproduktivt. Det vi ønsker fra dere, er KUNNSKAP OG VITEN som kan hjelpe oss til å utvikle våre land. Vårt store problem er for lav produktivitet og manglende evne til å utnytte hva vi har.

For oss synes det klart at han her peker på den eneste virkelige og mulige løsning på u-lands-problemene. Til tross for at disse lands befolkning har et meget lavt forbruk, er deres evne til produksjon enda mindre, og denne forskjellen dekkes i dag av de industrialiserte land. Den eneste farbare vei er at de ØKER SIN PRODUKTIVITET, og det bør vi hjelpe dem til. Utnyttede ressurser og muligheter har de fleste av dem.

Hva vil skje dersom u-landene øker f. eks. sin matvareproduksjon? Jo, de vil trenge alle slags moderne driftsmidler, som de vanskelig kan få fra andre enn de industrialiserte land, dvs. fra Europa og Nord-Amerika. Det vil gjelde for det første halvsekel, ihvertfall.

Hvis Europas produktivkraft reduseres, slik det nå ser ut til,

hva da? Jo, vi vil oppleve at levestandarden i Europa synker, samtidig som vår evne til å hjelpe andre blir drastisk redusert.

Noen vil hevde at dette siste ikke er så farlig — disse hersens u-landene får se å greie seg selv. Det er en farlig måte å se tingene på. Om ikke u-landene greier å bedre sine kår, vil vi andre ligge der som ET FRISTENDE BYTTE, og enda mer fristende om vi blir færre av oss. Så smeller det en dag, noe som ikke vil løse noen problemer, men bare bli katastrofe for oss alle.

Nei, ingen er tjent med at Europas folketall blir mindre, at de hvite folks produktivkraft synker.

Kan vi gjøre noe for å forhindre det?

En del av befolkningsreduksjonen kommer av at kunstig abort i dag i mange land, deriblant vårt eget, blir brukt som et etterpå-prevensjons-middel. Kunstig abort er livsfjendelig og skadelig i de aller fleste tilfeller der det ikke går om kvinnens liv og helse. Derfor må samfunnet gjenvinne kontrollen på dette felt.

En annen ting er at en høyst MISFORSTATT PROPAGANDA har fått unge mennesker til å tro at det er deres plikt å få færrest mulig barn og aller helst slett ingen. Dette må vi få snudd på. Om vi så bare tar sikte på å opprettholde vår befolkning, må hvert fruktbart ektepar ha tre barn i gjennomsnitt. Det er der plikten ligger: Å sørge for at Europas folk ikke dør ut. Og om ingen annen tale forstås, så bør vel ihvertfall dette telle: Om de som er unge nå, forsømmer å sette barn til verden, vil de i høy grad få merke det i sin alderdom, og det på flere og meget ubehagelige måter.

7.000 politiske fanger i Øst-Tyskland

En ting nekter vi norske kommunister å delta i: År etter år å være engasjert som gråtekoner over alt galt som har funnet sted i sosialistiske land fra 1917 til i dag. Vi nekter på denne måten å være ved- og vannbærere til antisovjetismens og antikommunismens digre kjøkken.

Martin Gunnar Knudsen

Ifølge den danske ukeavisen «Minut» sitter nå 4.000 mennesker fengslet i Øst-Tyskland fordi de har prøvet å slippe ut av landet. Det totale antall politiske fanger er kommet opp i 7.000, det samme tall som man regnet med før det såkalte «store amnesti» i 1972. En del av dagens fanger ble sluppet løs i forbindelse med dette amnestiet,

men er puttet inn igjen fordi de påny har forsøkt å flykte.

Spania og Chile, som vi en tid har hørt svært mye om, har adskillig færre politiske fanger tilsammen, så nå kan vi vel vente en boikott-aksjon mot Øst-Tyskland som blir langt mer omfattende enn noe vi hittil har opplevet?

FOLK^{og}LAND

Ansv. redaktør:

ROLF CHRISTIANSEN

assistert av en redaksjonskomité.

Kan vi bli ferdige med urett?

På annen plass i dette nummer bringer vi utdrag av en omtale av INO og «Folk og Land», som vi har funnet i Oppland Arbeiderblad og Dagningen. Disse aviser dømmer vår virksomhet nedenom og hjem, og hovedargumentet er at nå må det omsider bli stille om dette — mest for vår egen skyld, såvidt vi skjønner.

Kravet er altså at vi skal tie og tåle.

Vi innrømmer at det sikkert er vanskelig for utenforstående å skjønne hvilket problem det fremdeles er for titusener av mennesker å være stemplet som «landsvikere». Man må som kjent ha skoen på for å vite hvor den trykker. Vi som stiller med INO og «Folk og Land», føler i høy grad dette trykket, ikke bare personlig, men gjennom de utallige brev og muntlige henvendelser vi får fra alle landets kanter. De viser helt tydelig hvordan et stort antall mennesker stadig og hver dag lider under det mentale press og den forfølgelse som samfunnet gjennom tre år ha utsatt dem for. Om INO og «Folk og Land» ikke hadde noen annen oppgave, så er vårt arbeide fullt rettferdiggjort ved at vi virker som «sikkerhetsventil» for disse meget sterke og til tider eksplosive følelser som etterkrigstidens «rettsoppgjør» har fremkalt.

Man forlanger av oss at vi må se å bli ferdige med dette. Hvordan i all verden skal det egentlig kunne skje? Det går fremdeles knapt en dag uten at NRK eller noen aviser på en eller annen måte prøver å sette svimerker på oss. Det males opp og opp igjen om hvilke forferdelige mennesker vi var og er, og det er ingen grenser for hvilken elendighet i fortid og nåtid vi kan bli gjort ansvarlige for. Som vi har sagt før: De aller fleste NS-folk er fullt villige til å innrømme at NS under krigen kom i skade for å begå endog alvorlige feil, men vi er ikke villige til å gå med på at vi er svikere, angivere, torturister og mordere, alle som en. Vi er absolutt ikke innstillet på å godta den konstante tilsvining av våre motiver og hensikter som vi fortsatt nesten daglig kan finne eksempler på.

Vi er selvfølgelig ikke ukjent med at det også finnes adskillige NS-folk som mener at nå bør det bli ro omkring dette fra vår side, og vi har ikke vanskelig for å forstå dem. De har etterhvert bygget seg opp en bra materiell tilværelse, og de vet at denne tilværelse kan komme i fare dersom de deltar i eller blir assosiert med virksomhet som tar sikte på å gjøre uretten mot oss god igjen. Men hvordan kan en demokratisk samvittighet akseptere at noen titusener nordmenn må holde kjeft om det de føler som urett, og at det er en betingelse for å få leve i fred?

Kravet om å «bli ferdige med dette» kan ihvertfall ikke ensidig stilles til oss. Ved en smule ettertanke burde det ikke være særlig vanskelig å forstå at også andre i høy grad kommer inn i bildet om man ønsker at denne saken skal legges bort for godt.

«En och samma kärlek till Norge»

I Svenska Dagbladet for 17. november finner vi en kronikk av professor Thure Nerström om «Den norske nazisten i dikt og verklighet». Professoren kommenterer boken «Nazismen og norsk litteratur», som tidligere er blitt omtalt i «Folk og Land». Han skriver bl. a.:

«Varför ble då norrmän nazister, somliga norrmän och inte andra? Frågorna är naturligtvis svåra att besvara, men det tycks som om Nasjonal Samlings egna medlemmar — åtminsto i efterhand! — gärna nämner en orsak till sin partisanslutning: de ville säkra ett någorlunda oavhängigt Norge och söka förhindra eller åtminstone begränsa okkupationsmaktens inflytande i statsförvaltningen. Inte för snöd vinnings skull utan av fosterlandskärlek trälade de vid nazisternas skrivbord. På motsvarande vis ville de ut på arbetsplatserna söka ersätta tyska nazister med norska nazister. Och om deras version skulle vara riktig, kommer man altså fram till det förbluffande resultatet, att fosterlandskärleken drev somliga att bli nazister och andra att bli anti-nazister. Både den nazistiska «rörelsen» och motståndsrörelsen hämtade inspiration av en och samma kärlek till Norge.»

**Svensk
professor
ser glimt av
sannheten**

Celv om det her og der kan spores en viss skepsis i professorens sprogføring, er det tydelig at han stiller seg åpen for denne for ham nye og overraskende mulighet.

Samtidig som vi leste denne kronikken, kom vi over en bok som vi for vår del ikke kjente fra før. Den er utgitt i 1945, skrevet av Jacob R. Kuhnle og heter «Vi som ble hjemme». Det er ikke det at vi fant så mye nytt i den, men sjelden har vi sett «den gode nordmann»s veklager og selvtilfredshet så kompakt og kompromissløst presentert. Riktignok innrømmer han at «de grønnskledte» oppførte seg skikkelig og bra og at svartebørser gikk ut over den norske befolkning, men ellers skyldtes naturligvis alle krigens gjenvordigheter disse forferdelige opportunistene og diletteranter i NS.

Som sagt, dette er jössingsynet som vi har fått det presentert gjennom tre år, bare enda steilere og uforsonligere etterhvert. Er det ikke kamp mot vindmøller vi driver, vi som ser det som en oppgave å holde sannheten opp mot denne basante syndebukkmentalitet? Når

vi likevel ikke gir opp, er det fordi vi fremdeles har en ørliten tro på at vi hos enkelte av våre landsmenn kan finne en vilje til saklig og objektiv vurdering.

Svært meget av det Kuhnle skriver, er «sant» på sitt vis. Det er riktig nok at vi fikk lite å spise alle sammen, og at vi slett ikke fikk alt vi gjerne ville ha. Det er også sant at de tyske tropper rekvirerte meget og mangt som de trengte. Men hva kan det komme av at vi tross alt kunne overleve uten hungerkatastrofer i et land som selv i normale tider bare er 40% selvforsørget med mat? Vi utfelunker naturligvis fullstendig at de opportunistiske og diletantiske NS-folk rundt om i departementer, forsyningsorganer og partikontorer hadde noe med det å gjøre.

Det er jo også riktig som Kuhnle sier at det etterhvert ble flere og flere NS-ordførere rundt omkring, særlig der og når ingen andre ville gjøre jobben. Vi innrømmer gjerne at disse NS-ordførere jevnt over var mindre begavet, så det er igrunnen litt av et under at de fleste kommuner i 1945 var bedre forvaltet og hadde en stabilere økonomi enn noen gang før.

Kuhnle har jo også rett i at Nasjonal Samling i kirkestriden prøvet å «gå varsomt fram», (Forts. side 6)

Gi Nordmøre historielag en hjelpende hånd!

Nordmøre Historielag har nedsatt en Nemnd for innsamling av Krigs- og Okkupasjonshistorie, og hensikten er å komme frem til «en god historisk, saklig og nøktern bearbeidelse av tidsepoken 1940—45». I den forbindelse er nemnden også interessert i opplysninger fra tidl. NS-folk om hva de opplevet og

hvordan de så og ser på denne perioden. Henvendelser til enkelte tidl. NS-folk i distriktet har dessverre hittil gitt et meget margert resultat.

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie er som kjent sterkt interessert i å få frem opplysninger om hva som skjedde rundt om i de forskjellige distrikter,

og vil derfor anbefale tidl. NS-folk å gjøre hva de kan for å hjelpe Nordmøre Historielag i denne saken. Interesserte kan henvende seg til nemndens formann, bokhandler Henrik Sverdrup, Blåskjellveien 13, 6500 Kristiansund N.

INO-kontingenten for 1976

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie vil om noen uker sende ut innbetalingskort for kontingenten til sine medlemmer. INO kan imidlertid spares for portoutgifter ved at flest mulig allerede nå og uoppfordret sender inn kontingenten for

1976, enten over postgirokonto 1 50 28 eller bankgirokonto 8630.20.10929. Instituttets postadresse er nå postboks 924 — Sentrum, Oslo 1.

Kontingenten for 1976 er den samme som i fjor, nemlig kr. 50,—, men som før vil INO væ-

re meget takknemlig om man også sender med et bidrag til støtte for arbeidet.

1975 har på mange måter vært et år i fremgang. All hjelp, støtte og oppmuntring INO får, bidrar til at fremgangen kan fortsette.

Be venner og kjente spørre etter «Folk og Land» i kioskene

Noen få Narvesen-kiosker rundt om i landet fører «Folk og Land», men det burde vært langt flere. Slikt reguleres imidlertid av etterspørselen, og vi har inntrykk av at våre venner stort sett ikke vet at vår avis kan fåes kjøpt i løssalg. Det er

derfor en oppgave for våre abonnenter å spre kunnskap om dette blant venner og sympatisører. Mange steder vil de nok gå bom noen ganger, men om de holder ut, kan resultatet bli at kiosken begynner å føre vår avis. Be våre venner om at de fortrinns-

vis går til sentrale kiosker eller bladutsalg, hvor det er sannsynlig at flere spør.

Normalt vil et nytt nummer foreligge i kioskene ca. 10.—12. i hver måned, bortsett fra juni og juli.

Berggrav var villig til å være Skanckes rådgiver

Av ARNE GODAL

Biskop Eivind Berggrav

Kirkeminister Skancke henvendte seg en dag til min hjemmelsmann og sa at han forstod seg så lite på kirkelige saker at han derfor måtte ha en kirkens mann som medhjelper. Han, statsråden, spurte om han kunne henvende seg til Hallesby, nei, sa

vedkommende, det nytter ikke. Men han skulle prøve en annen. Vedkommende henvendte seg da til prost Sigurd Næss i Borge som var godt kjent med Berggrav og spurte ham om han vilde prøve å få biskop Berggrav. Prost Næss gikk med på det. Han reiste derfor ut til bispegården sammen med sin frue (det var hun som kjørte, Næss' syn var for dårlig).

Prosten forelegger saken for biskop Berggrav, og han var villig. Ved avskjeden la biskopen sine hender på hans skuldre og sa: «Du vet ikke hvilke store tjenester du har gjort den norske kirke idag!»

Det hele strandet fordi Quisling ikke vilde ha Berggrav. Et kort utdrag av dette refererte jeg i sin tid i Gøteborgs Stiftstidning. Redaktøren sendte et eksemplar til Berggrav, men han reagerte ikke.

Arne Godal

«Samfunnsliv» støtter oss fremdeles

Avisen «Samfunnsliv» og kretsen rundt den har i alle år siden 1945 vært oss en god støtte i vårt arbeid for å få revidert et urettferdig «rettsoppgjør» og fortsatt har man ikke gitt opp.

En leser har sendt oss «Samfunnsliv» nr. 18 for 1975, og der finner vi på første side en stort

oppslått artikkel av advokat Erling Ueland, som belyser visse sider av «landssvik»-oppgjøret. Inne i bladet føyer redaktøren, Anders Ryste, noen utmerkede kommentarer til noe annet Ueland har skrevet.

«Samfunnsliv»s adresse er 6150 Ørsta.

Et annet syn på Sovjetunionen

Av VERA GRØNLUND

Herr redaktør!

Takk for avisen. Den var bra, men den kan bli mere nyansert. Jeg håper derfor at riktig mange som opplevet okkupasjonen i Norge, kommer til å skrive i Folk og Land og fortelle om sine tanker og opplevelser både før og etter 1945, men også at mange unge kommer til å skrive i avisen, bl. a. for å stille spørsmål. Derved kunne den bli et debattblad som ville vekke interesse langt utenfor våre egne rekker.

Det er riktig som det hævdes i en artikkel, Folk og Land nr. 13, at NS-folk er en meget uensartet gruppe, hvis politiske interesser spenner fra det mest konservative til det helt radikale. Ingen vet idag hvor tidl. NS-medlemmer står politisk. Den usikkerheten skal de ha, de som dømte oss. Men at vi har en felles grunnholdning tror jeg bestemt. Vi kan ha forskjellig mening om sentrale politiske spørsmål, alt etter de tanker og erfaringer vi har gjort i alle disse årene. Men vi er sikkert enige om at de dommer som ble avsagt og de metoder som ble brukt, er en skam for rettsvesenet og det norske samfunn — ikke for oss.

Jeg vil ikke her dosere skyld eller ikke skyld. Men den som fulgte sin overbevisning og kjempet for det han mente var rett, kan umulig være en forræder. A innrømme feil for å tilfredsstille motpartens vrangforestillinger vil være forræderi mot seg selv.

Et menneske gjør seg mange tanker i en periode på 30 år. Særlig mennesker som er blitt stilt overfor så mange problemer som vi NS-medlemmer. Nye erfaringer kan forandre tidligere holdninger, f. eks. til politiske spørsmål og her har jeg lyst til å utfordre signaturen «Legionær»

i nr. 13 -75 av Folk og Land. Han er stolt av å ha vært frontkjemper og det vil jeg naturligvis ikke bebreide ham. Hans argumenter for å gå ut i kamp var redelige. Men — har han aldri spurt seg selv med hvilken rett Tyskland gikk til angrep på det relativt svakt rustede Sovjet-Unionen? Og med hvilken rett man påførte sovjet-folket de enorme lidelser det ble utsatt for? 20 millioner døde, 80 tusen landsbyer og 3 tusen byer totalt ødelagt, forteller kanskje litt om dette folkets lidelser. Krigen mot Sovjet var ikke et korstog men et erobringstokt. Dette er grunnen til at Vestmaktene IKKE grep inn på Tysklands side. De ville selv ha makt og undte ikke Tyskland å bli for mektig. Hverken Vestmaktene eller Tysklands motiver var edle, men vi ble jo alle foret med anti-kommunisme dengang. Vi så ikke det som idag burde være klart for alle.

I årene etter krigen tenkte jeg meget på disse spørsmål. Det slo meg at de daværende norske myndigheter adopterte metoder og holdninger som vi ble beskyldt for å ha og som vi ble dømt for. Anti-kommunisme var igjen et faktum, med NATO som høydepunkt, fulgt hakk i hæl av Warszawa-pakten og deretter en langvarig, kald krig med kommunisthets som knapt savner si-destykke i historien.

Jeg hadde satt meg i hodet at jeg ville lære dette forkjetrede landet, Sovjet-Unionen, å kjenne. Jeg ville SELV se og gjøre meg opp en mening. Ikke tro på hva andre fortalte. I 50-årene begynte jeg å lese russisk med det for øyet å kunne besøke Sovjet. Etter noen års studium begynte jeg å søke på utenriksdepartementets stipendier, men ble avvist 3 år på rad. Ved

en tilfeldighet og helt overraskende ble jeg i 1964 tildelt Sambandet Norge Sovjet-Unionens stipendium for studium av russisk språk, historie, litteratur og samfunnsspørsmål. Stipendiet varte et år og det ble et rikt år.

24 studenter fra kapitalistiske land i hele verden møttes i Moskva, og i intim kontakt med det russiske samfunnet fikk vi vite alt det vi ønsket å vite. Oppholdet gav mitt liv en ny forståelse. Sovjet-folket er ikke et duknakket og undertrykt folk. Tvertimot er de rakryggete og stolte, men også varme og vennlige. Uttrykk som bolsjevismens forbannelse passer så avgjort ikke på det sovjetiske samfunnet.

Skriverier i norsk presse om forholdene i Sovjet-Unionen er, etter min mening, tilsiktet propaganda for å skape bestemte holdninger hos folk her i landet. Om hensikten med denne «hjernevask» kan jo enhver ha sin egen mening.

For å forstå noe av det som foregår i Sovjet-Unionen idag må man først og fremst kjenne dette gigantiske, sammensatte og kompliserte samfunnets historie, fra mongol-tartarenes erobring og 300-årige undertrykkelse av det gamle Russland til Napoleons og Hitler-Tysklands erobringstokter. Man kan ikke uten videre sammenlikne Sovjet med Norge. Men når det gjelder overgrep mot borgerne og undertrykkelse av annerledes tenkende, da kommer Norge på en god 1ste plass, hvis man tar folketallet i betraktning.

Jeg skal ikke gjenta det vi alle VET, men vil understreke at vi ikke kan ties ihjel. Guds kvern maler langsomt — men den maler sikkert.

Oslo, 29. nov. 1975
Vera Grønlund

Det er vi foreldre som har ansvaret for hvordan våre barn oppdras, og det ansvaret må vi sørge for at ingen tar fra oss.

I motsetning til svært mange andre land som vi kan sammenligne med, har vi nesten bare skoler som er totalt underlagt stat og kommune. Om skolen har ledere som farer forsiktig frem, betyr det ikke så mye, men når de som i dag forfølger sine egne formål, da blir det farlig. De folkene som nå har herredømme over våre barns opplæring og oppdragelse, prøver knapt nok å skjule at de vil pøse sitt eget syn inn i barna, og de lar seg ikke stanse hverken av lærernes eller foreldrenes protester.

Jeg kan ikke se det annerledes enn at undervisningen mer og mer blir preget

Skal barna våre utsettes for hva som helst?

NÅ ER TIDEN INNE TIL Å TENKE PÅ PRIVATE SKOLER

- av det historisk-materialistiske livssyn, m.a.o. av hovedinnholdet i marxismen
- av et stadig sterkere antikristent syn som skyver både kristen tro og moral tilside og i det hele tatt
- av et «moralsyn» som mangler etisk holdning og som ikke gir barna den nødvendige ballast til å møte livets vanskeligheter med.

Den stadig dårligere disiplin rundt om i stadig flere skoler er et tydelig bevis på hva skolen ikke har tenkt å gi barna.

Ved siden av dette kunne jeg anklage skolepolitikere for mange andre ting, bl. a. for deres paniske frykt for å respektere og ta hensyn til forskjeller i begavelse og innsatsvilje, men det får heller være til en annen gang.

Det som nemlig er enda vik-

tigere, er den — kanskje uønskede — assistanse skolepolitikere nå får fra de venstreekstremistiske lærere, som i stadig større antall strømmer inn i skolen, også her i min bygd. Der de offisielle skolepolitikere i hvertfall til en viss grad prøvet å legge bånd på seg, der kaster de venstreekstremistiske lærerne alle hensyn overbord. De prøver åpent å pøse marxisme og revolusjon inn i barna, de un-

dergraver deres moral helt bevisst, sår hat og mistanke mot alt og alle, bryter ned alt det et godt og trygt samfunn må og skal bygge på.

Hvis dette ikke forandrer seg, finnes det bare ett svar til skolepolitikere og de venstreekstremistiske lærerne: Vi foreldre må se til å lage våre egne skoler, hvor vi kan være sikre på at barna får den opplæring og undervisning vi vil at de skal ha. Og vi må sette makt bak kravene: Hvis ikke stat og kommune, slik som det f. eks. er tilfelle i Danmark, er med å betale sin del av det slike skoler koster, da har vi lært av Hitra-bøndene at det er noe som heter skattestreik.

Av hensyn til barna våre vil vi ikke lenger tåle noe venstredreid skoletyranni.

Bekymret mor

Skal oljen bli vår ulykke?

NÅ FØRER DEN OSS RETT INN I STATSKAPITALISMEN

Noen må ha enkle modeller å tenke etter, ellers greier de det visst ikke. F. eks. hevder en Odd Nordhaug i SV-bladet Ny Tid at om en bruker marxistisk analyse, kan alle problemer løses. Og hva består så denne analyse i? Hør bare: «Hovedpunktene i denne er at arbeiderklasse og borgerskap har uforenlige interesser og at sistnevnte klasse utbytter førstnevnte».

Tenk om det var så enkelt.

Men: Blir mannskapet lykkeligere om fiskeskipper Olufsen blir satt i land? Løses alle butikkdame Hansens problemer om kjøpmann Olsen blir satt på gaten? Eller for å bevege oss i de noe høyere sirkler: Blir det paradisiske tilstander for alle «på golvet» i Elkem-Spigerverket dersom man gjorde kort prosess med styre, direktører og alle andre i selskapet som kan regnes til «borgerskapet»?

Enhver gravalvorlig marxistisk teoretiker vil selvfølgelig si at dette er flåseri og begynne på en lang og innviklet forklaring. Noe rett har han jo i dette med flåseri, men ikke mer enn at enhver med evne til å tenke, vil finne et klart svar på våre flåsete spørsmål: Hvis det bare fantes én arbeidsgiver istedenfor de titusener som i dag er en del av det norske «borgerskap», da ville vi alle hatt det meget verre. Det forferdelige er imidlertid at

utviklingen nå går raskt i den retningen. Våre makthavere forsøker å føre oss en snarvei inn i statskapitalismen.

Drømmen om det statskapitalistiske idealsamfunn har vært pleiet av marxistiske teoretikere i hundre år, men ikke i noe land har de greid å få folk til frivillig å innføre det. Her i Norge har nå skjebnen dessverre gitt disse dogmatikere og teoretikere et livsfarlig våpen i hånd: Når (hvis) oljeinntektene begynner å strømme inn, kan staten bruke pengene til å kjøpe alt den vil av norsk næringsliv. Om noen ikke vil selge, så finnes det alltid råd med det. Og det staten betaler, sørger den raskt for å få inn igjen skatteveien.

Dette er ikke bare forferdelige fremtidsvyer. Allerede nå eier staten en stor del av norsk industri, og måned for måned overtar den mer. Dessuten kan mammut-selskapet Statoil og den makt det har fått, skremme vannet av noen og hver.

Enkelte sier: Hva gjør vel egentlig dette? Om det knapt blir bedre, så blir det vel heller ikke stort verre enn før?

Tror man det, er man mer optimistisk enn det burde være tillatt å være.

Tenk på den enorme makt staten allerede har over oss med alle sine lover og forandringer

og overvei hva som kommer til å skje om alle nordmenn skulle være henvist til en eneste og allmektig arbeidsherre. Den «herren» skulle bli noe å forhandle med — det skulle bli «frie forhandlinger», eller hva?

En av de friheter som ennå ikke er tatt fra oss, er retten til å velge arbeidsplass, om vi da ikke bor alt for vanskelig til. Og fremdeles kan en initiativrik og arbeidsom kvinne eller mann til nød slå seg frem på egen hånd uten å gå den byråkratiske smiskeveien. Når statskapitalismen overtar, vet vi hvordan det går: Det blir maktsyke byråkrater som bestemmer hvor du skal arbeide, hva du skal arbeide med og i det hele tatt hvilken skjebne du skal få.

Oljen i Nordsjøen stiller oss overfor mange problemer: Forurensningsfare, skade på fiskebestanden, uheldige forskyvninger av arbeidskraft og andre ting. Men alt dette er bare småtterier mot den landsulykke det ville bli om dogmatikerne får lov å bruke oljepengene til å tvinge oss bakveien inn i statskapitalisme og til enda større avhengighet av staten, av politiske fantasier og verdensfjerne og stivbente byråkrater.

La oss stoppe dem!

Peik

Kristendom og klassekamp lar seg ikke forene

Herr redaktør!

Alt Peter skriver om Otto Hauglin og andre kristensosialister i siste nummer, er nok sant, men jeg synes han tar for lite i.

Det disse kristensosialistene stadig påstår, er at kristendom

og marxisme er omtrent det samme. De sier det er nestekjærlighet begge deler.

Maken til frekkhet! Kan en politisk bevegelse som har klassekamp som sitt hovedformål, ha noen som helst sammenheng med nestekjærlighet? Det har marxistene stadig sprer rundt

seg, hvordan kan det forenes med Jesu bud om at vi skal elske vår neste?

Hauglin og de andre kristensosialister er nok dessverre villfarne får. Vi får håpe de en dag finner veien tilbake til sannheten igjen.

Marie

AVSKAFF STATENS GJELDSFENGSEL!

Sist i november så jeg for en gangs skyld et TV-program som gledet mitt hjerte. Det var en «rettsak», arrangert av juridiske studenter, der tiltalte var den kvinnelige eier og leder av en liten bedrift i en ørliten kommune. Hennes forbrytelse var at hun ikke hadde betalt moms og skattetrekk til myndighetene, men isteden utebetalt lønninger og prøvet å holde bedriften gående i en meget vanskelig situasjon, ikke minst fordi det var så få andre arbeidsplasser på stedet.

Kvinnen ble riktignok tilslutt dømt til ubetinget fengsel, for annet tillater vel ikke statens

lover, men først hadde vi fått en positiv og saklig fremstilling som tydelig gikk i hennes favør. Det er ikke hver dag en bedriftsleder behandles med forståelse i NRK.

Særlig en replikk satt godt og fast i blinken: Gjeldsfengsel ble avskaffet her i Norge i 1874, men er innført igjen når det gjelder statens fordringer. Fremskrittet fortsetter, er det ikke så det heter?

Selv har jeg hittil vært spart for den slags vanskeligheter, men jeg har sett hvordan andre — hederlige, flinke og arbeidssomme mennesker — er blitt straffet og dømt for å prøve å

holde tingene gående, men er kommet i gjeld til myndighetene. Noen vinning har de ikke hatt, men tvert om tapt en masse penger. Likevel har staten behandlet dem som om de skulle være forbrytere.

Er slikt anstendig? Skal staten forfølge sine plikttro borgere eller skal den hjelpe og støtte dem? Svaret på det kan vel ikke være annet enn at det må være mulig å finne noen ordninger som er rimeligere enn dette. Og ihvertfall: Avskaff statens gjeldsfengsel! \

Eier av lite verksted

Idealistisk ungdom

BRITT LØFWANDER OM FRONTKJEMPERNE

En diskusjon i Aftenposten mellom Britt Løfwander og Svein Blindheim har budt på litt av hvert. Den dreier seg om arbeidstjenesten, og Blindheim avviser den fordi tredveårenes Frivillig Norsk Arbeidstjeneste, Norsk Arbeidsfylking og Norsk Riksdugnad var «høyreradikale» organisasjoner, og fordi den senere obligatoriske AT fikk ungdom til å melde seg til fronttjeneste. Om dette siste har Britt Løfwander følgende å si:

«Vi som er gamle nok til det, vet at det var en antibølge i det norske folk mot at man lot vårt forsvar ligge nede. Så kom krigen i Finland med oppfordring i aviser og radio om «— å hjelpe det finske folk i deres heroiske kamp mot barbarene fra øst, for finnene kjemper ikke bare for seg selv, men også for at ikke vi skal komme under det kommunistiske åket». Jeg siterer her fritt etter Øksnevad i radio.

Det var mange gutter som den gang hadde lyst til å delta

i Finlandskrigen, men var for unge. De som var gamle nok, meldte seg i kampen mot «barbarene i øst», fikk gullklokke og ble feiret som helter. Enkelte falt også i den krigen, herr Blindheim. Stemningsbølgen mot russerne som var opparbeidet i idealistisk ungdom, kunne ikke utraderes ved en undertegnelse av en forbundspakt med russerne i 1941. Ungdom er for ærlig til det. Hadde russerne vært «barbarer» i Finlandskrigen i mars 1940, så var de det etter de unges mening også etter at Finland tapte krigen.

Plutselig skulle vi være allierte med «barbarene fra øst», og man kan da ikke klandre de som var for unge til å bli «helter» i 1939, at de meldte seg i 1941 og senere. Hvis jeg ikke er helt feil orientert, så er også vårt forsvar idag, med hjelp av NATO, bygget opp som et bolverk «mot faren fra øst, mot den pest som vil herje vårt land».

Pressen skriver om oss

Under overskriften «Vi som var ute, trodde på det», skriver Th. Hansen i Arbeiderbladet:

Under krigsårene 1940—45 hørte vi stadig i radio at «når krigen er slutt, skal hver eneste nazist bli henvist til Bjørnøya». Dette er ikke blitt oppfylt —

★

Oppland Arbeiderblad og Dagningen har hatt en bortimot likelydende artikkel, der det bl. a. heter:

Tredve år etter krigens slutt har altså de gamle nazistene her i landet funnet tiden inne til å reorganisere og forsterke sin virksomhet. Den harde kjernen blant dem gir seg ikke. De er opptatt av at «sannheten skal frem», som det heter i en artikkel i «Folk og Land». Sannheten om disse menneskers virksomhet som landssvikere i en skjebnetid for landet, burde vi nå for lengst være ferdige med. Men det blir vel ikke så lenge disse gamle NS-folkene aldri vil gi seg. De vil ikke gi slipp på den fikse ide at de skal ha både oppreisning og en form for «erstatning» fra myndighetenes side. —

Folk flest vil ha vanskelig for å fatte at dette kan skje i dag. Men det gjør det altså, og det på en måte som vil forferde mange. For sin egen skyld må nazi-ledernes tidligere meningsfeller avvise det som her foregår, slik at vi en gang kan bli ferdige med dette.

★

Fra Morgenbladet sakser vi følgende, skrevet av redaktør Chr. Christensen:

«Hva man enn måtte mene om NS og NS-medlemmers adferd under okkupasjonen, skal man ha vanskelig for å påvise at det var den nasjonalsosialistiske ideologi som var grunnlag for medlemskap.

Efter min oppfatning går Norsk Front lenger i nasjonalsosialistisk retning nu, enn NS gjorde under okkupasjonen. Men «Norsk Front» identifiserer seg i glimrende regi med NS slik nordmenn flest, spesielt i i etterkrigsårene, har oppfattet NS.

«Norsk Front» fremstår som arvtager av et norsk nasjonalsosialistisk parti, og et parti som vel *de facto* aldri har eksistert.»

KRISTNE VENNER

avholder

JULE- og NYTTÅRSMØTE

torsdag 15. januar kl. 19.30

i Bogstadveien 49C, Oslo 3

Alle hjertelig velkommen!

Fra brevbunken

HEDMARK:

Nu er dessverre mange av mine lidelsesfeller gått bort, men landsviknavnet fikk de ikke av seg. Likevel tror jeg at sannheten vil seire til slutt, så jeg ønsker INO all mulig lykke i arbeidet.

Bonde

NORDLAND:

Jeg har med sympati lest Deres brev og er enig i at det er viktig å få vår okkupasjonshistorie på papiret, likeså hva som foregikk etter at freden brøt løs her i landet. Jeg er selv en av dem som ble særlig meget mishandlet under varetekten.

Funksjonær

FINNMARK:

For min mann var det en stor skuffelse at han ikke fikk oppleve oppreisning, som han var sikker på vi ville få.

Husmor

OSLO:

Det er en stor glede at Melsom har påtatt seg å skrive vår historie — så får vi da et håndfast bevis for vår idealistiske holdning og mening.

93-åring

VEST-AGDER:

Når det gjelder forskning vil jeg spørre: Hva med f. eks. Sverre Hartmann? Jeg kjenner ham ikke

og har ikke lest meget av ham, men han vakte oppsikt for en tid siden. Hovedsaken er at det som forskes, står for historiens dom.

NS-veteran fra 1933

OPPLAND:

Bestendig hører vi «ro om rettsoppgjøret» når vi forlanger en revisjon, samtidig som de andre kan fortsette å skjelle oss ut. Men vi er ennå ikke ferdige med soninga av vår straff. Riktignok har vi fått stemmeretten igjen, men retten til å bli innvalgt i styre og stell, den får vi aldri. Vi har rett til å stemme på «deres partier», men aldri på vårt eget. Vi er blitt samfunnets slavekaste, med innskrenkede rettigheter. Skulle det ikke nå være på tide å forstå dette og forlange vår rett, eller skal våre barn og kommende slekter i all evighet høre løgner om svikerne og forræderne?

Totning

SOGN OG FJORDANE:

Et spørsmål til den voksne norske statsborger: Hva var den sanne grunn til at Quisling og Skancke sporenstreks ble arrestert, innesperret og derefter hurtigst mulig tiltalt, dømt og avlivet. Det er vel enda såpass ved deg at du greier å gi et riktig svar?

Jurist

meg at to så forskjellige mennesker så nesten likt på Petain/de Gaulle-forholdet. Men etter tankens ro var kommet.»

Tenk om Churchill hadde vært så raus i 1945 da han sendte sine gjester, Nygaardsvold-regjeringen, hjem. Tenk om han hadde gitt dem det råd på veien at det var bedre å glatte ut motsetningene enn å skjerpe dem.

Blir inflasjonen...

(Forts. fra side 5)

arbeidsomhet og plikttroskap og så ville dempe den misnøye og utilfredshet som vi har lett for å gå rundt med. Få ting er så tilfredsstillende som kunne si: «I dag har jeg virkelig fått gjort noe.» Selv om man da ikke er akkurat like kveik og opplagt som da man startet om morgenen.

Peik

Den kan ikke...

(Forts. fra side 8)

ge slike «ubehagelige fakta» i Melsoms bok som om ikke annet vil overbevise den unge generasjon om at et lite folk ikke kan være nøytralt i en urolig verden. Formelt var vi nøytrale i 1940, reelt på de alliertes side. I betraktning av at en stor prosent av landets befolkning var tyskvennlige, måtte forvirringen bli stor inntil selve «overdjevelen» rikskommisær Terboven slo til med hard hand og de første dødsdommer satte fart i motstandsbevegelsen. Odd Melsom kaster en brannfakkel med denne boka. Vi kan stilltiende la den brenne ut i dagens travelhet. Spørsmålet er om det ikke vil være klostet å ta boka opp til vurdering av folk med den fornødne ekspertise.

En och samma...

(forts. fra side 3)

men det var selvsagt bare av taktiske hensyn. At NS-folk hadde et ønske om å dempe de tyske reaksjoner på kirkeherrenes til tider tankeløse og farlige manøvrer, er selvfølgelig helt utelukket.

Slik kunne man ta område for område, men vi skal stoppe for denne gang. Vi vil bare i all beskjedenhet be en og annen overveie om NS-folk likevel «håtmade inspiration av en och samma kärlek till Norge» som de selv.

Johs.

Hvorfor vi...

(forts. fra side 1)

var det umulig for Nygaardsvold-regjeringen å utøve noen

Vestfold har overtatt ledelsen i abonnementskonkurransen

76 nye abonnenter var resultatet den 17. desember. dvs. en fremgang på 33 siden vi sist talte opp for vel tre uker siden. Det er ikke helt den farten vi har håpet på, men på den annen side vet vi at mange abonnementsververe nå ligger i startgropen.

Vestfold har tatt et krafttak og leder helt klart, men Oppland og Troms har også meget gode resultater. Hvor blir det ellers av de tre etterløperne Aust-Agder, Sogn og Fjordane og Nord-Trøndelag?

Som kjent er målet 500 nye abonnenter og fylkene har fått «kvoter» i forhold til folketallet.

Her er stillingen fylkene imellom midt i desember:

	0%	25%	50%	75%	100%
Østfold					
Oslo					
Akershus					
Hedmark					
Oppland					
Buskerud					
Vestfold					
Telemark					
Aust-Agder					
Vest-Agder					
Rogaland					
Hordaland					
Sogn og Fjordane					
Møre og Romsdal					
Sør-Trøndelag					
Nord-Trøndelag					
Nordland					
Troms					
Finnmark					
Hele landet					

Vi ber igjen flest mulig av våre lesere sende oss lister over folk vi bør sende prøvenummer til, men ta bare med folk som du har god grunn til å tro er interesserte. Ellers sender vi gjerne aviser til utdeling om noen vil gjøre en innsats på den måten.

Gi aldri opp!

Kryp ikke, list deg ikke gjennom livet, men gå med faste skritt og oppreist pannel! Gå ingen omveier, gå den beneste veien! Vær ingen kujon, vær deg selv! Ta ikke på deg tidens uniform. Stå fri og selvstendig. Sult heller enn å smigre små og store, de få eller de mange. Det er ingen skam å være fattig; men å bli rik gjennom å oppgi sin frihet og seg selv, det er skammelig og vanærende.

Vær ærlig og oppriktig! Kall det for uselt som synes deg uselt, selv om du blir stenet for det. Det skader deg ikke stort å bli stenet; men ikke å våge og si sin mening, være seg selv, det er skammelig og uutholdelig for en fri sjel, det skader en.

Si hva du tror, og lev som du lærer. Hykleri er verre enn fornektelse. Vanetro er verre enn vanntro.

Ha mot i brystet og vær ikke svak og feig i livskampen. Livet er en hard kamp for enhver, det er lidelse og fristelse for de fleste Bær det, løft det, gå igjennom det uten å klage eller sukke. Kast ikke mørke, men lys og glede omkring deg og gjør dette hvor mørkt det enn synes for deg. La dine egne sår bli til legedom for andres. Syng for dem, mens ditt hjerte blør og sjelen roper etter luft. Aldri motløs, aldri klage og sukke. Hev din panne mot himlen; gi aldri opp; bøy aldri nakken; strekk aldri våpen. Vær tapper! Og utrett noe! La ikke ditt liv gå hen til unytte. La ikke ditt liv være forgjeves.

Se til at verden forbedres gjennom ditt liv!

Thomas Carlyle

Petain var...

(forts. fra side 2)

hill. De var til sine tider naboer et sted ved Rivieraen, og de omgikkes når de var der samtidig. Han skriver:

«En dag jeg var tilstede ved en stor middag hørte Churchill

slutten av en setning: «Frigjøringen var forferdelig i Frankrike». Han prøvet å se uinteressert ut og sa: «Vi hadde ikke de samme problemer i England» — «Hva ville De gjort i de Gaulles sted?» — «Jeg ville tatt marskalk Petain ved hånden og sammen med ham gått oppover Champs Elysée». Det forbauset

virkelig styringsfunksjon. I realiteten hadde okkupasjonsstyrkene allerede et fast grep på landet. Den umiddelbare fare var at vi skulle komme under tysk militærforvaltning hvis det ikke var mulig å stable et norsk alternativ på benene. Quislings idé var å etablere en norsk regjering som okkupasjonsmakten måtte godkjenne, og som deretter kunne gripe kontrollen over de norske offentlige organer og mest mulig av de øvrige samfunnsliv. Han ville sørge for at mest mulig av samfunnsmakten forble på norske hender. At Quisling så rett, viste seg meget snart etter at han ble tvunget til å vike plass for Administrasjonsrådet. Rådet var ikke på noe vis en selvstendig norsk regjering, og derfor fikk vi da også umiddelbart Terboven og alt hans vesen til landet. Tyskerne overtok i realiteten kontrollen over forvaltningen og norsk innenrikspolitikk. Quisling og NS kjempet resten av okkupasjonstiden med større eller mindre hell for å løsne og fjerne Terbovens grep på det norske samfunn, men i og med aprilregjeringens fall, var en avgjørende skanse tapt, og forholdene var under hele okkupasjonstiden derfor mer preget av tysk innblanding enn de hadde

Det burde være mulig å er- kjenne at også dette var og er tankeganger som skikkelige mennesker kunne godta uten derfor å være forrædere.

Et tredje moment som i dag er lite påaktet, er at Norge etter manges mening ikke hadde en lovlig valgt regjering da krigen kom til Norge. Det skulle vært holdt stortingsvalg høsten 1939, men det da sittende Storting hadde suverent forlenget sin egen funksjonstid med et år. Quisling var blant dem som hadde hevdet at dette grenset til statskupp, og han og adskillige andre mente at det Storting som satt etter 31. desember 1939, var ulovlig. Det samme var da den regjering som hadde sin basis i dette Storting. Man kan selvfølgelig i dag feie dette tilside og kalle det storm i et vann-glass, men det var utvilsomt et forhold som spilte en viss rolle både for Quisling og andre dengang.

I tillegg til dette hadde man Kohts og hele Nygaardsvolds-regjeringens utenrikspolitikk, som etter manges mening hadde ført oss rett inn i katastrofen, men det skal vi denne gang ikke gå nærmere inn på.

Vi håper Jostein Pedersen ved nærmere ettertanke vil innrømme (Forts. side 7)

Fra brevbunken

HEDMARK:

Nu er dessverre mange av mine lidelsesfeller gått bort, men landsviknavnet fikk de ikke av seg. Likevel tror jeg at sannheten vil seire til slutt, så jeg ønsker INO all mulig lykke i arbeidet.

Bonde

NORDLAND:

Jeg har med sympati lest Deres brev og er enig i at det er viktig å få vår okkupasjonshistorie på papiret, likeså hva som foregikk etter at freden brøt løs her i landet. Jeg er selv en av dem som ble særlig meget mishandlet under varetekten.

Funksjonær

FINNMARK:

For min mann var det en stor skuffelse at han ikke fikk oppleve oppreisning, som han var sikker på vi ville få.

Husmor

OSLO:

Det er en stor glede at Melsom har påtatt seg å skrive vår historie — så får vi da et håndfast bevis for vår idealistiske holdning og mening.

93-åring

VEST-AGDER:

Når det gjelder forskning vil jeg spørre: Hva med f. eks. Sverre Hartmann? Jeg kjenner ham ikke

og har ikke lest meget av ham, men han vakte oppsikt for en tid siden. Hovedsaken er at det som forskes, står for historiens dom.

NS-veteran fra 1933

OPPLAND:

Bestendig hører vi «ro om rettsoppgjøret» når vi forlanger en revisjon, samtidig som de andre kan fortsette å skjelle oss ut. Men vi er ennå ikke ferdige med soninga av vår straff. Riktignok har vi fått stemmeretten igjen, men retten til å bli innvalgt i styre og stell, den får vi aldri. Vi har rett til å stemme på «deres partier», men aldri på vårt eget. Vi er blitt samfunnets slavekaste, med innskrenkede rettigheter. Skulle det ikke nå være på tide å forstå dette og forlange vår rett, eller skal våre barn og kommende slekter i all evighet høre løgner om svikerne og forræderne?

Totning

SOGN OG FJORDANE:

Et spørsmål til den voksne norske statsborger: Hva var den sanne grunn til at Quisling og Skancke sporenstreks ble arrestert, innesperret og derefter hurtigst mulig tiltalt, dømt og avlivet. Det er vel enda såpass ved deg at du greier å gi et riktig svar?

Jurist

meg at to så forskjellige mennesker så nesten likt på Petain/de Gaulle-forholdet. Men etter tankens ro var kommet.»

Tenk om Churchill hadde vært så raus i 1945 da han sendte sine gjester, Nygaardsvold-regjeringen, hjem. Tenk om han hadde gitt dem det råd på veien at det var bedre å glatte ut motsetningene enn å skjerpe dem.

Blir inflasjonen...

(Forts. fra side 5)

arbeidsomhet og pliktetroskap og så ville dempe den misnøye og utilfredshet som vi har lett for å gå rundt med. Få ting er så tilfredsstillende som kunne si: «I dag har jeg virkelig fått gjort noe.» Selv om man da ikke er akkurat like kveik og opplagt som da man startet om morgenen.

Peik

Den kan ikke...

(Forts. fra side 8)

ge slike «ubehagelige fakta» i Melsoms bok som om ikke annet vil overbevise den unge generasjon om at et lite folk ikke kan være nøytralt i en urolig verden. Formelt var vi nøytrale i 1940, reelt på de alliertes side. I betraktning av at en stor prosent av landets befolkning var tyskvennlige, måtte forvirringen bli stor inntil selve «overdjevelen» rikskommisær Terboven slo til med hard hand og de første dødsdommer satte fart i motstandsbevegelsen. Odd Melsom kaster en brannfakkel med denne boka. Vi kan stilltiende la den brenne ut i dagens travelhet. Spørsmålet er om det ikke vil være klostet å ta boka opp til vurdering av folk med den fornødne ekspertise.

En och samma...

(forts. fra side 3)

men det var selvsagt bare av taktiske hensyn. At NS-folk hadde et ønske om å dempe de tyske reaksjoner på kirkeherrenes til tider tankeløse og farlige manøvrer, er selvfølgelig helt utelukket.

Slik kunne man ta område for område, men vi skal stoppe for denne gang. Vi vil bare i all beskjedenhet be en og annen overveie om NS-folk likevel «håtmade inspiration av en och samma kärlek till Norge» som de selv.

Johs.

Hvorfor vi...

(forts. fra side 1)

var det umulig for Nygaardsvold-regjeringen å utøve noen

Vestfold har overtatt ledelsen i abonnementskonkurransen

76 nye abonnenter var resultatet den 17. desember. dvs. en fremgang på 33 siden vi sist talte opp for vel tre uker siden. Det er ikke helt den farten vi har håpet på, men på den annen side vet vi at mange abonnementsververe nå ligger i startgropen.

Vestfold har tatt et krafttak og leder helt klart, men Oppland og Troms har også meget gode resultater. Hvor blir det ellers av de tre etterløperne Aust-Agder, Sogn og Fjordane og Nord-Trøndelag?

Som kjent er målet 500 nye abonnenter og fylkene har fått «kvoter» i forhold til folketallet.

Her er stillingen fylkene imellom midt i desember:

	0%	25%	50%	75%	100%
Østfold					
Oslo					
Akershus					
Hedmark					
Oppland					
Buskerud					
Vestfold					
Telemark					
Aust-Agder					
Vest-Agder					
Rogaland					
Hordaland					
Sogn og Fjordane					
Møre og Romsdal					
Sør-Trøndelag					
Nord-Trøndelag					
Nordland					
Troms					
Finnmark					
Hele landet					

Vi ber igjen flest mulig av våre lesere sende oss lister over folk vi bør sende prøvenummer til, men ta bare med folk som du har god grunn til å tro er interesserte. Ellers sender vi gjerne aviser til utdeling om noen vil gjøre en innsats på den måten.

Gi aldri opp!

Kryp ikke, list deg ikke gjennom livet, men gå med faste skritt og oppreist pannel! Gå ingen omveier, gå den beneste veien! Vær ingen kujon, vær deg selv! Ta ikke på deg tidens uniform. Stå fri og selvstendig. Sult heller enn å smigre små og store, de få eller de mange. Det er ingen skam å være fattig; men å bli rik gjennom å oppgi sin frihet og seg selv, det er skammelig og vanærende.

Vær ærlig og oppriktig! Kall det for uselt som synes deg uselt, selv om du blir stenet for det. Det skader deg ikke stort å bli stenet; men ikke å våge og si sin mening, være seg selv, det er skammelig og uutholdelig for en fri sjel, det skader en.

Si hva du tror, og lev som du lærer. Hykleri er verre enn fornektelse. Vanetro er verre enn vanntro.

Ha mot i brystet og vær ikke svak og feig i livskampen. Livet er en hard kamp for enhver, det er lidelse og fristelse for de fleste Bær det, løft det, gå igjennom det uten å klage eller sukke. Kast ikke mørke, men lys og glede omkring deg og gjør dette hvor mørkt det enn synes for deg. La dine egne sår bli til legedom for andres. Syng for dem, mens ditt hjerte blør og sjelen roper etter luft. Aldri motløs, aldri klage og sukke. Hev din panne mot himlen; gi aldri opp; bøy aldri nakken; strekk aldri våpen. Vær tapper! Og utrett noe! La ikke ditt liv gå hen til unytte. La ikke ditt liv være forgjeves.

Se til at verden forbedres gjennom ditt liv!

Thomas Carlyle

Petain var...

(forts. fra side 2)

hill. De var til sine tider naboer et sted ved Rivieraen, og de omgikkes når de var der samtidig. Han skriver:

«En dag jeg var tilstede ved en stor middag hørte Churchill

slutten av en setning: «Frigjøringen var forferdelig i Frankrike». Han prøvet å se uinteressert ut og sa: «Vi hadde ikke de samme problemer i England» — «Hva ville De gjort i de Gaulles sted?» — «Jeg ville tatt marskalk Petain ved hånden og sammen med ham gått oppover Champs Elysée». Det forbauset

virkelig styringsfunksjon. I realiteten hadde okkupasjonsstyrkene allerede et fast grep på landet. Den umiddelbare fare var at vi skulle komme under tysk militærforvaltning hvis det ikke var mulig å stable et norsk alternativ på benene. Quislings idé var å etablere en norsk regjering som okkupasjonsmakten måtte godkjenne, og som deretter kunne gripe kontrollen over de norske offentlige organer og mest mulig av de øvrige samfunnsliv. Han ville sørge for at mest mulig av samfunnsmakten forble på norske hender. At Quisling så rett, viste seg meget snart etter at han ble tvunget til å vike plass for Administrasjonsrådet. Rådet var ikke på noe vis en selvstendig norsk regjering, og derfor fikk vi da også umiddelbart Terboven og alt hans vesen til landet. Tyskerne overtok i realiteten kontrollen over forvaltningen og norsk innenrikspolitikk. Quisling og NS kjempet resten av okkupasjonstiden med større eller mindre hell for å løsne og fjerne Terbovens grep på det norske samfunn, men i og med aprilregjeringens fall, var en avgjørende skanse tapt, og forholdene var under hele okkupasjonstiden derfor mer preget av tysk innblanding enn de hadde

Det burde være mulig å er- kjenne at også dette var og er tankeganger som skikkelige mennesker kunne godta uten derfor å være forrædere.

Et tredje moment som i dag er lite påaktet, er at Norge etter manges mening ikke hadde en lovlig valgt regjering da krigen kom til Norge. Det skulle vært holdt stortingsvalg høsten 1939, men det da sittende Storting hadde suverent forlenget sin egen funksjonstid med et år. Quisling var blant dem som hadde hevdet at dette grenset til statskupp, og han og adskillige andre mente at det Storting som satt etter 31. desember 1939, var ulovlig. Det samme var da den regjering som hadde sin basis i dette Storting. Man kan selvfølgelig i dag feie dette tilside og kalle det storm i et vann-glass, men det var utvilsomt et forhold som spilte en viss rolle både for Quisling og andre dengang.

I tillegg til dette hadde man Kohts og hele Nygaardsvolds-regjeringens utenrikspolitikk, som etter manges mening hadde ført oss rett inn i katastrofen, men det skal vi denne gang ikke gå nærmere inn på.

Vi håper Jostein Pedersen ved nærmere ettertanke vil innrømme (Forts. side 7)

FOLK^{og} LAND

Er vi fortsatt et stolt og frihetselskende folk?

Man skal være forsiktig i dette land så man ikke irriterer vår store nabo i øst.

Cappelen bestemte seg for å utgi Sakharovs siste bok, men det var lettere tenkt enn gjort. Oversetter etter oversetter nektet plent — de ville ikke komme på Moskvas svarteliste. Tilslutt var det en som nølende tok jobben, men hans betingelse var at ingen måtte få vite hans navn.

Vi forhandler for tiden med herrene i Kreml om en grenseoppgang i Barentshavet. De røde herskere vil ikke bøye seg for det internasjonalt anerkjente midtlinjeprikk, men forlanger en grense lenger vest. Begrunnelse: Det bor flere mennesker på Kolahalvøya enn i Finnmark. Om det skulle være prinsippet, måtte interessegrensen mellom Norge og Storbritannia gå ved våre ytterste holmer og skjær, for det er jo 12—14 ganger så mange av britene som av oss. Men har en eneste norsk avis eller NRK skreket opp om at sovjetledernes krav er urimelig?

Sovjetunionen har snart ringet inn vårt land med overmektige sjøstridskrefter, og deres atomvåpen dekker det meste av vårt land. Når NATO-general Walker, tidligere Kolsås, forteller oss at faren er overhengende, stempler man ham nærmest som en senil olding uten vett på noe som helst. La oss for all del ikke se sannheten i øynene.

Både i de små og store saker gjelder det: Bøy heller nakken og håp på det beste.

Men rett skal være rett. Det finnes tegn på at vi fremdeles er et stolt og frihetselskende folk. Vi tenker på Nobel-komiteen, som talte Moskva midt imot og tildelte Sakharov fredsprisen. Selv etter det press fra venstresiden som komiteen har vært utsatt for i flere år, bøyde den ikke unna, men fulgte sin overbevisning. Det er anstendig gjort.

REVISJONISTISK LITTERATUR

Fra et fødselsdagsintervju tur» om okkupasjonen, det har Aftenposten har hatt med Magne Skodvin, sakser vi:

«Professoren efterlyser samarbeid med Skodvin. tidig «god, revisjonistisk littera-

De ti bud i moderne versjon

En leser har sendt oss et klipp, som opprinnelig stammer fra Årstad menighetsblad. Der har man gjort seg noen refleksjoner om hvordan de ti bud måtte se ut om de skulle stemme overens med alle de påbud og forbud som følger i de forskjellige slags «frigjøringer»s spor:

Du skal ikke ha andre guder enn «TIDENS GUDER».

Du skal bruke Guds navn som du selv finner det for godt, og lage deg forestillinger om ektefelle. Gud og tilværelsen som det passer for deg.

Du skal ikke holde noe hellig. Du skal ikke hedre dine foreldre og ikke lyde dem, men bevisstgjøre deg selv tidligst mulig.

Du skal «SLÅ IHJEL» den som du ikke liker eller som står i veien for deg og dine planer.

Du skal seksuelt leve helt fritt.

Du skal stjele der du kommer til.

Du skal lyve når du finner det formålstjenlig.

Du skal begjære din nestes ektefelle.

Du skal begjære alt det andre har, som du ikke har.

Den kan ikke ties ihjel

PORSGRUNNS DAGBLAD ANMELDER MELSOMS BOK

Følgende anmeldelse i Porsgrunns Dagblad er skrevet av Øivind Vindal Christensen:

Odd Melsom som var sjefredaktør i NS-organet Fritt Folk og pressesjef i LO under okkupasjonen, har nå skrevet en bok om hvordan NS-folk opplevde krigsårene. Boka har fått tittelen «På nasjonal uriaspost» og er utgitt av Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie. Odd Melsom bebuder nye bøker om okkupasjonen.

Forfatteren gjør ikke krav på å ha funnet den endelige sannhet om okkupasjonen. Historie-skriving vil alltid være subjektiv, men det som gjør boka leseverdige er at den inneholder mye dokumentarisk stoff som vil interessere alle som opplevde krigen. Trolig vil boka bli gjenstand for bred meningsutveksling siden den neppe kan ties ihjel, 35 år etter okkupasjonen.

Odd Melsom har gått meget grundig til verks, ikke minst i

sin behandling av det som skjedde før det tyske overfall i april-dagene 1940.

Vidkun Quisling som ligger begravd på Gjerpen kirkegård — hans far var i sin tid prest i Gjerpen — er selvsagt bokens hovedfigur. Odd Melsom legger stor vekt på Quislings dårlige forhold til rikskommissær Terboven som heller ville satse på en annen norsk politiker enn Vidkun Quisling. Det var nok av «rivaler» i forvirringens dager etterat Kongen og regjeringen hadde rømt Oslo og senere Norge.

Boka kan selvsagt leses som et forsvar for dem som sluttet opp om NS uten å være seg bevisst at de var landsforrædere, men det skal sies til Odd Melsoms honnør at han legger an på å belyse forholdene så objektivt som mulig. Det gjør det vanskelig å avvise boka som et nytt anstrengt forsøk på å renske NS-folket.

Vi som opplevde okkupasjonen i voksen alder og i større eller mindre grad ble berørt av det som skjedde, ikke minst som yrkesutøvere, må bli engasjert av denne boka. Også dagens unge generasjon vil ha utbytte av å lese Odd Melsoms bok om de mest tragiske år i Norges nyere historie. Kanskje denne boka også vil belyse den kjennsgjøring at vi er i ferd med å få et nytt NS-parti i Norge. NS sprang ut av «Fædrelandslaget», hvis mest fremtredende tilhenger var vår nasjonalhelt Fridtjof Nansen som slo til lyd for en «nasjonal samling» av alle borgerlige partier i 30 årene. Arbeiderpartiet var i hine år revolusjonært og på linje med Moskva, høyst ubehagelige historiske fakta som Odd Melsom ikke finner grunn til å stikke under stol

Nøytralitet umulig

Vi blir konfrontert med man- (Forts. side 6)

Blir inflasjonen mindre om vi arbeider mer?

Er vi nordmenn et arbeidsomt folk? At våre forfedre har slitt og strevet, er sikkert nok, men hva med oss som lever i dag?

Det finnes fremdeles enkelte grupper blant oss som har tyngre arbeide enn godt og sunt er, men for de fleste gjelder det nok at vi gjør ikke mer enn vi er absolutt nødt til. Og det er ikke alltid så mye.

Det er en rekke forhold som har brutt ned arbeidsviljen i det norske folk. For det første: Uansett hvor mye eller lite man gjør, så er jo lønnen den samme. Den flittige og den dovne skal ha lik betaling — det har lenge vært et knesatt prinsipp. Det er heller ingen grunn til å anstrenge seg for å få en bedre jobb. Da legger jo staten hånd på merfortjenesten gjennom sin progressive beskatning. Det gjelder også om man er så dum å arbeide overtid.

For det annet: Vi er i årevis nå blitt tutet ørene fulle med at arbeidet er en slags forbannelse som det gjelder å redusere til det mulige minimum. Om noen fant på å hevde at det å arbeide, det å være med på å skape og bygge ting, langt på vei er en tilfredsstillende i seg selv, ville vedkommende bli sett på som ikke så lite skrullete.

For det tredje: Under krigen var det parole blant de «gode» å gjøre minst mulig. Det skulle etter teorien være til skade for tyskerne, mens det i de aller fleste tilfeller gikk ut over oss selv. Denne sabotasjeholdning har store deler av det norske

folk aldri greid å komme seg ut av.

Manglende arbeidsvilje har en hel rekke lite heldige konsekvenser. Ett resultat burde imidlertid være tydelig for alle: Redusert og mangelfull arbeidsinnsats er et utmerket middel til å forsterke den inflasjon som vi alle lider under.

I tidligere tider var det materialene som kostet — arbeidslønnen utgjorde gjerne bare en beskjeden del. I dag er oftest det motsatte tilfelle, og det er i og for seg en gledelig utvikling som understreker vår vekst i velstand. Men det har også gjort skoft og dovenskap til en sterkt prisfordyrende faktor.

Med de voldsomme lønnsstigninger vi heldigvis har hatt de siste tre år, skulle inflasjonen egentlig ha vært langt, langt større enn hva vi har opplevet. Det er nye, effektivere maskiner og andre tekniske hjelpemidler som har forhindret det. Når inflasjonen nå allikevel har meldt seg som et stort og voksende problem, er det bl. a. fordi de fleste av oss har redusert vår arbeidsytelse enda mer enn den tekniske utvikling har gjort mulig.

En litt større arbeidsinnsats fra hver enkelt av oss kunne være et middel til å dempe inflasjonen, og hvem vil med hånden på hjertet påstå at hun eller han ville ta skade av å gjøre litt mer? For noen kan det være vanskelig, selvfølgelig, men når det gjelder de fleste av oss, er det grunn til å tro at litt større (Forts. side 6)

Stor interesse for Studiegruppe I

Vi er av Studiegruppe I blitt anmodet om å takke for den store interesse for dens virksomhet. Det er kommet så mange brev og forespørsler at det vil ta litt tid å svare på dem alle. Men svar skal komme, om man bare viser litt tålmodighet.

Har du husket bladpengene?

Nå om dagen strømmes bladpengene inn, og vi er meget tilfreds med fornyelsene. Noen henger likevel etter. Er du en av dem? Gå da til postkontoret så snart du kan. Bladet koster nå ikke mer enn at de aller fleste kan greie det. Prisen vil du finne i redaksjonsannonsen nedenfor.

FOLK^{og} LAND

Enerhaugplassen 4, Oslo 6
Tlf. (02) 19 06 71

All post bes adressert til: Postboks 7157 - Homansbyen, Oslo 3. Redaktøren treffes bare etter forutgående avtale.

Abonnementspriser:

Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår. I lukket omslag: Tillegg kr. 5,— pr. halvår. Utenfor Skandinavia: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Bruk postgirokonto 1 64 50
Løssalg kr. 3,—

Utgiver: A/S FOLK OG LAND
Viking Boktrykkeri, Oslo